

Denarni trg – krediti

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 4/2004

str. 10

Obseg kreditov domačih bank	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realna rast kreditov, v %	
	31. XII 2003	31. III 2004	31. III 04/29. II 04	31. III 04/31. III 03
Tolarski krediti skupaj	1,831.3	1,873.0	0.2	7.3
Tolarski krediti podjetjem in DFO	1,063.1	1,070.8	-1.1	5.9
Okvirni, kratkoročni	553.4	563.7	-0.8	2.6
Dolgoročni	509.7	507.1	-1.4	9.9
Devizni krediti podjetjem in DFO	621.3	699.5	5.6	44.9
Tolarski krediti prebivalstvu	637.6	656.9	1.5	9.3
Okvirni, kratkoročni	127.7	127.6	0.7	6.2
Dolgoročni	509.9	529.3	1.6	10.1
Tolarski krediti državi	130.6	145.3	3.7	9.0
Okvirni, kratkoročni	23.2	30.4	-7.9	60.2
Dolgoročni	107.4	115.0	7.3	0.5

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR. Opomba: DFO: druge finančne organizacije.

Rast obsega tolarških kreditov domačih bank podjetjem in DFO, prebivalstvu ter državi se je nadaljevala tudi **marca**. Glede na konec preteklega leta je tako obseg realno porasel za 1.2%, v istem obdobju lani pa je beležil 1.4-odstoten realni upad. K omenjeni rasti je največ prispevala 10.1-odstotna realna rast kreditov države (0.7 odstotne točke), z vidika ročnosti pa 1-odstotna realna rast dolgoročnih kreditov (0.6 odstotne točke).

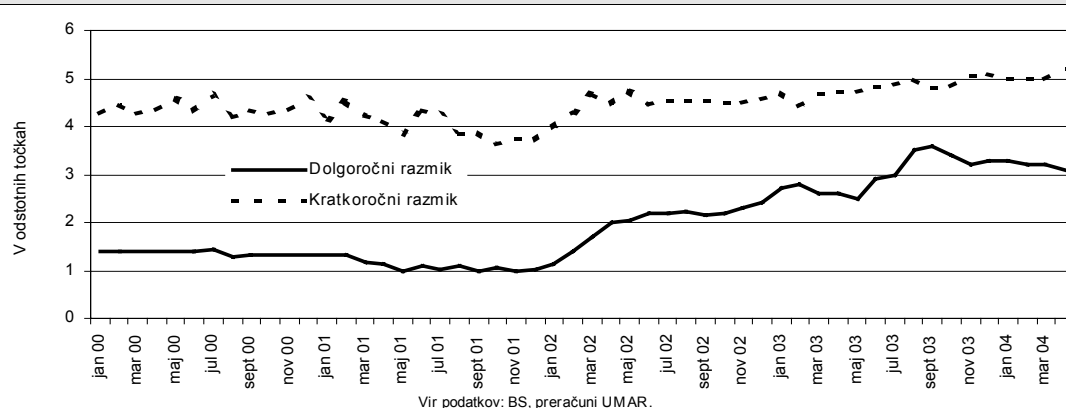
V marcu je po sedmih mesecih neprekinjene rasti realni obseg kreditov **podjetjem in DFO** upadel za 1.1%. V prvih treh mesecih letos pa je realna vrednost kreditov upadla za 0.4% (v istem obdobju lani se je znižala za 2.3%). Upad je posledica neto odplačevanja dolgoročnih kreditov, katerih obseg je bil glede na december realno nižji za 1.6%. V prvem četrtletju letos so najvišjo rast dosegli okvirni krediti, ki so realno porasli za 18.5%, a so zaradi nizkega deleža (1.9% tolarških kreditov podjetij in DFO) upad tolarških kreditov ublažili le za 0.3 odstotne točke. Še naprej pa se močno krepijo **devizni krediti**, ki so ugodnejši od tolarških in so najpomembnejši vir financiranja podjetij. V marcu so dosegli najvišjo mesečno rast po juniju leta 1999, od decembra pa so realno porasli za 12%, kar je za 4.7 odstotne točke več kot v istem obdobju lani. Devizni krediti tako predstavljajo že 39.5% vseh kreditov domačih bank podjetjem in DFO. Po podatkih Banke Slovenije se je zadolževanje podjetij v **tujini** v prvih dveh mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani več kot prepolovilo, saj so podjetja tovrstne kredite neto najemala le v višini 11.5 mrd SIT (lani 28.2 mrd SIT).

Po januarskem realnem znižanju je v marcu **obseg kreditov prebivalstvu** že drugi mesec zapored beležil realno rast, ki je bila višja od 1%. Na četrtletni ravni so tako krediti prebivalstvu realno porasli za 1.9%, medtem ko je v istem obdobju lani obseg kreditov prebivalstvu realno upadel za 1%. Opaziti je predvsem nekoliko močnejše dolgoročno zadolževanje prebivalstva. Dolgoročni krediti so v prvem četrtletju realno porasli za 2.7% in so k rasti prispevali 2.1 odstotne točke.

Najvišjo realno rast so v prvem četrtletju letos dosegli tolarški **krediti državi**. K rasti so največ prispevali dolgoročni krediti (4.8 odstotne točke), ki so v tem obdobju realno porasli za 5.9% in so predstavljali kar 82.2% tolarških kreditov države. Država pa je v tem obdobju neto odplačevala devizne kredite, saj se je njihov obseg realno znižal za približno četrtno.

Aprila so se **kratkoročne posojilne obrestne mere** za podjetja in gospodinjstva znižale za 0.3 oziroma za 0.4 odstotne točke, na raven 9% in 9.1%. **Dolgoročne obrestne mere** pa so zaradi višje vrednosti TOM-a (3.7%) porasle za 0.1 odstotne točke ter so bile na ravni 8.9% oziroma 7.7%. Čeprav ostajajo razlike med posojilnimi in depozitnimi obrestnimi merami še naprej na visoki ravni (gl. graf), pa se obrestna marža, merjena kot razmerje med neto obrestnimi prihodki in vrednostjo celotne aktive, znižuje, kar je v veliki meri posledica tendence zniževanja vrednosti TOM-a.

Graf: **Kratkoročni in dolgoročni obrestni razmik med povprečnimi obrestnimi merami za depozite in obrestnimi merami za kredite prebivalstvu**



Vir podatkov: BS, preračuni UMAR.